

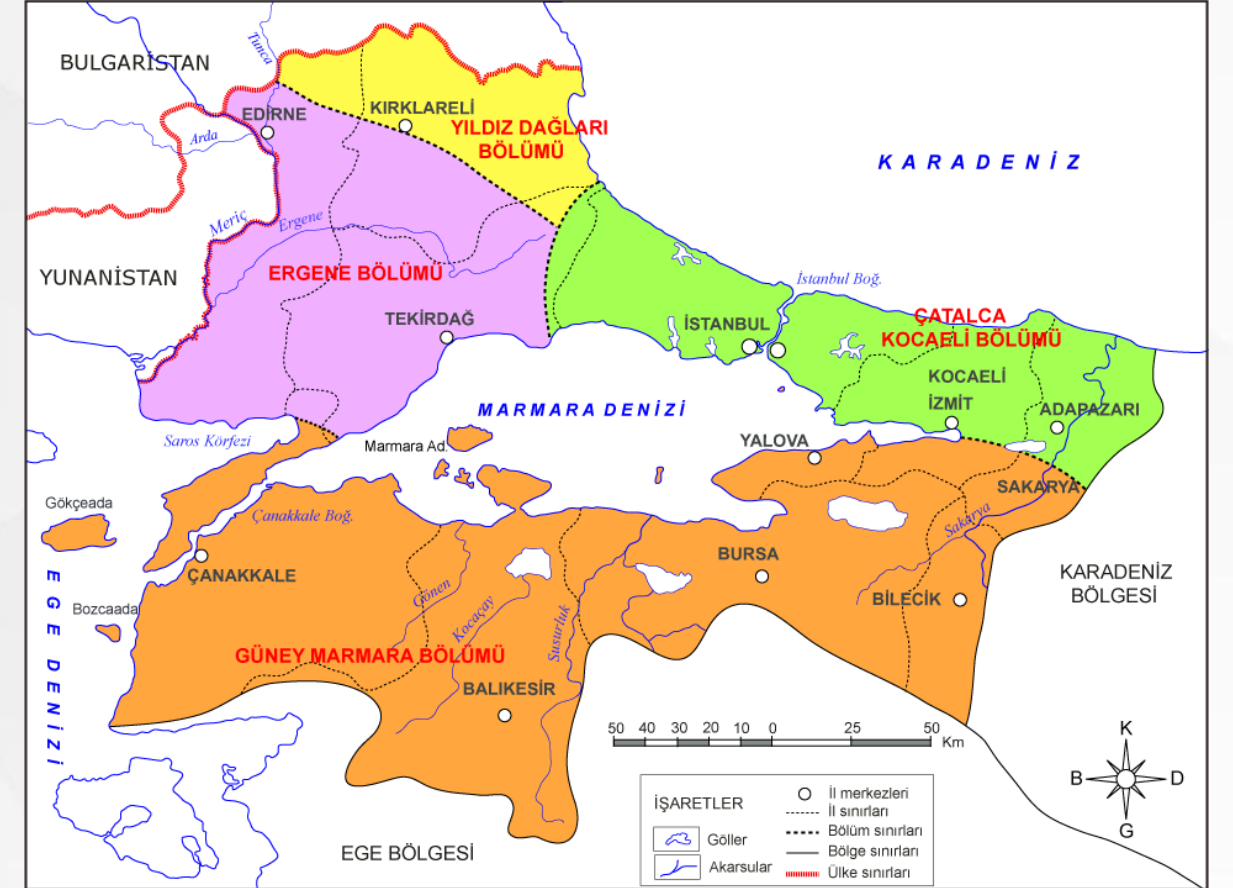
MARMARA VE EGE BÖLGELERİ HUBUBAT ÜRETİM TAHMİNİ VE DEĞERLENDİRMESİ

Özay ÖZTÜRK
Edirne Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Ticaret Borsaları Konsey Üyesi

X. Uluslararası 2025 Hasadına Doğru Türkiye’de ve Dünyada Tahıl Konferansı
09 Mayıs 2025 - ANKARA

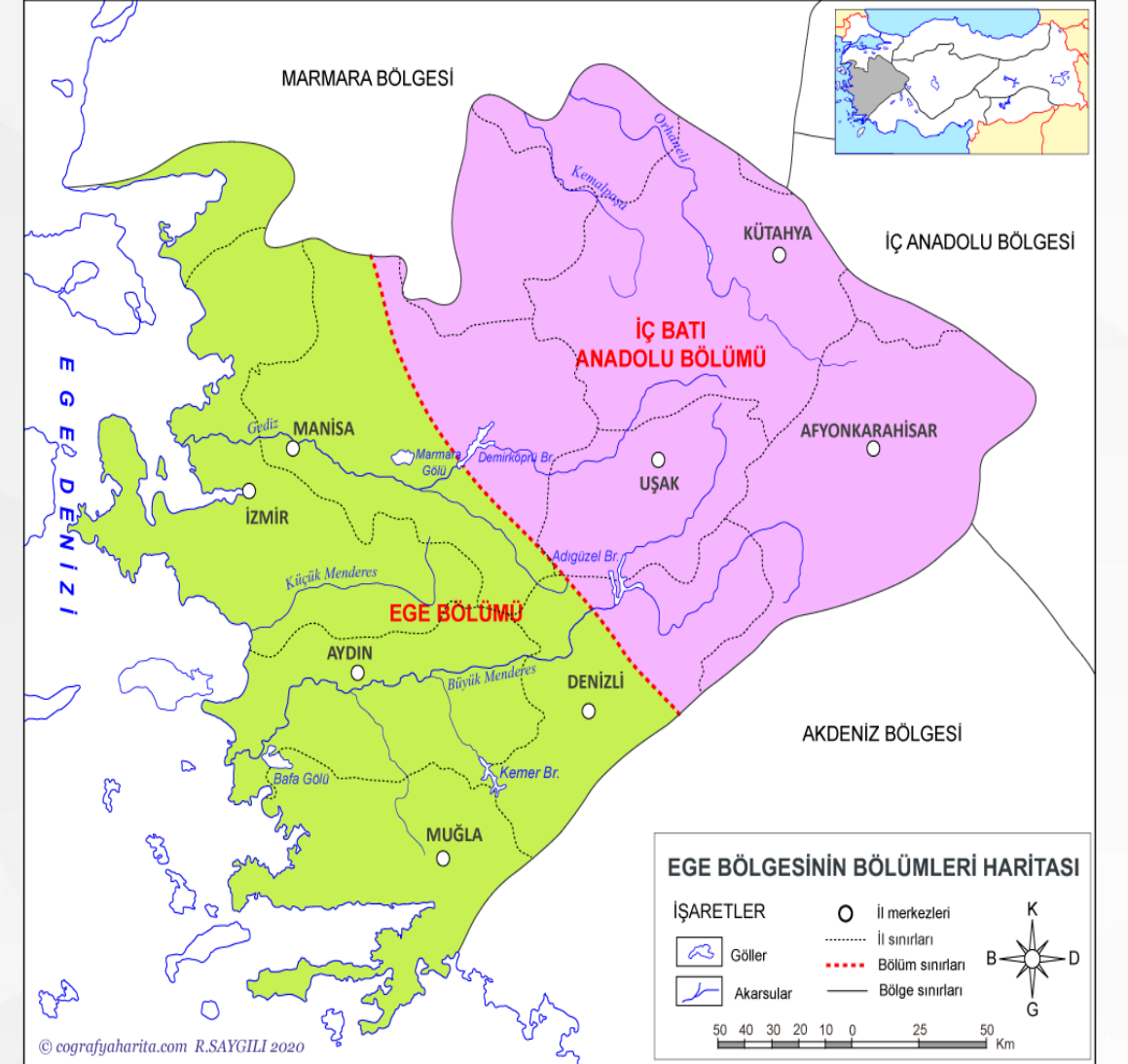
Marmara Bölgesi / Genel Bilgiler

- Avrupa ve Asya'yı birbirine bağlayan köprü niteliğinde olan bölge, **67.000 kilometrekare**lik yüzölçüme sahip olup **Türkiye'nin %8,5'**ini oluşturmaktadır.
- Marmara Denizi de yaklaşık **11.000 kilometrekare** yüzölçümüyle bölgenin iç denizi durumunda olup bölgenin tam ortasını kaplar.
- Yedi coğrafi bölge içinde **yükseltisi en az** olan bölge olmakla birlikte, **%30 ile en fazla ekili dikili** alan bu bölgede bulunur.
- Türkiye'de **tarım alanlarının en iyi değerlendirildiği** bölgesidir.
- Marmara Bölgesi'nin iklimi, **Karadeniz iklimi, Karasal iklim ve Akdeniz iklimi** arasında bir geçiş evresidir.
- Yıllık yağış miktarı ortalaması **670 mm**'dir.

Ege Bölgesi / Genel Bilgiler

- Türkiye'nin **en uzun kıyı şeridine** sahip bölgesi olan Ege Bölgesi, **85.000 kilometrekarelik** yüzölçüme sahip olup **Türkiye'nin %11'ini** oluşturmaktadır.
- Türkiye nüfusunun **1/8 kadarı** Ege Bölgesi'nde yaşamakta olup yaklaşık **%62'si** kentlerdedir.
- 7 coğrafi bölge içinde **kentleşmenin en yoğun** yaşandığı bölgedir.
- Ege Bölgesi'nin ortalama **nüfus yoğunluğu** Türkiye ortalamasının üzerinde olup Marmara Bölgesi'nden sonra **ikinci sırada** bulunur.
- Ege Bölgesi'nin iklimi, **Akdeniz iklimidir**.
- Yıllık yağış miktarı ortalaması **600 mm**'dir.

Marmara Bölgesi (Hububat Üretim / Verim)

ÜRÜN	EKİLEN ALAN (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	VERİM (Kg/Dekar)
Buğday	7.395.794	2.715.013	367
Çeltik	861.007	694.516	806
Mısır	610.569	471.739	773
Arpa	1.246.607	390.223	313
Yulaf	115.938	39.217	338
Çavdar	78.073	26.405	338
Tritikale	60.688	23.017	379
Soya Fasulyesi	137	59	431
Ayçiçeği Tohumu	4.998.014	889.926	178
Kanola	184.644	60.324	327
Aspir Tohumu	5.580	525	94

- Türkiye buğday ekim alanının **%13**'ü bölgede yer almakta, üretimin **%17**'sini karşılamaktadır.
- Bölgenin **(367 kg/dekar)** buğday verim ortalaması Türkiye **(292 kg/dekar)** verim ortalamasının **%26** üzerindedir.
- Türkiye geneline göre kıyaslandığında; **Çeltiğin %68'i, Ayçiçeğinin %48'i ve Kanolanın %60'ı** bölgede üretilmektedir.

Kaynak: TÜİK / 2024 Verileri

Ege Bölgesi (Hububat Üretim / Verim)

ÜRÜN	EKİLEN ALAN (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	VERİM (Kg/Dekar)
Buğday	4.083.744	995.863	244
Arpa	3.234.666	646.146	200
Mısır	544.639	517.092	950
Tritikale	167.795	47.425	283
Yulaf	137.578	34.823	253
Çavdar	94.698	23.038	243
Soya Fasulyesi	144	55	382
Çeltik	0	0	0
Ayçiçeği Tohumu	229.106	56.502	246
Aspir Tohumu	6.261	676	108
Kanola	1.720	528	307

- Türkiye Tritikale ekim alanının **%18'i** bölgede yer almakta, üretimin **%14'ünü** karşılamaktadır.
- Türkiye geneline göre Bölgede **Çavdar (%11), Arpa (%10), Yulaf (%10), Buğday (%7) ve Mısır (%7)** ekim alanına sahiptir.
- Türkiye'nin **Çavdar (%9), Yulaf (%9), Arpa (%8), Buğday (%6) ve Mısır (%7)** üretimini karşılamaktadır.
- Ege Bölgesi'nde **ÇELTİK** üretimi bulunmamaktadır.

Kaynak: TÜİK / 2024 Verileri

Marmara ve Ege Bölgesi (Hububat Üretim / Verim)

ÜRÜN	EKİLEN ALAN (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	VERİM (Kg/Dekar)
Buğday	11.479.538	3.710.876	323
Arpa	4.481.273	1.036.369	231
Mısır	1.155.208	988.831	856
Çeltik	861.007	694.516	806
Yulaf	253.516	74.040	292
Tritikale	228.483	70.442	308
Çavdar	172.771	49.443	286
Soya Fasulyesi	281	114	406
Ayçiçeği Tohumu	5.227.120	946.428	181
Kanola	186.364	60.852	326
Aspir Tohumu	11.841	1.201	102

- İki bölge birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye üretiminin **Çeltik (%68), Buğday (%23), Tritikale (%21), Çavdar (%19), Yulaf (%19), Arpa (%13), Mısır (%12), Aspir (%4), Soya Fasulyesi (%0,06)** oranlık kısmını karşılamaktadır.
- Yağlı tohum üretimindeki payı **Kanola (%60)** ve **Ayçiçeği (%51)**
- Verim bilgisi **ağırlıklı** ortalamaadır.

Kaynak: TÜİK / 2024 Verileri

Marmara ve Ege Bölgesi / Türkiye (Ekim Alanı)

ÜRÜN	TÜRKİYE	MARMARA ve EGE		MARMARA BÖLGESİ		EGE BÖLGESİ	
	EKİLEN ALAN (Dekar)	EKİLEN ALAN (Dekar)	TÜRKİYE ORAN (%)	EKİLEN ALAN (Dekar)	TÜRKİYE ORAN (%)	EKİLEN ALAN (Dekar)	TÜRKİYE ORAN (%)
Buğday	56.906.052	11.502.248	20	7.417.504	13	4.084.744	7
Arpa	31.889.663	4.483.836	14	1.248.370	4	3.235.466	10
Mısır	7.894.438	1.155.458	15	610.819	8	544.639	7
Yulaf	1.427.401	253.896	18	116.318	8	137.578	10
Çeltik	1.289.036	861.007	67	861.007	67	0	0
Triticale	1.096.049	259.483	24	60.688	6	198.795	18
Çavdar	910.888	175.756	19	78.358	8	97.398	11
Soya Fasulyesi	437.113	281	0,06	137	0,03	144	0,03
Ayçiçeği	8.549.239	5.247.120	61	5.018.014	58	229.106	3
Kanola	295.194	186.364	63	184.644	62,4	1.720	0,6
Aspir	254.175	11.841	5	5.580	2	6.261	3

- Tablodaki veriler ekilen alana göre sıralanmıştır.

Marmara ve Ege Bölgesi / Türkiye (Üretim)

ÜRÜN	TÜRKİYE	MARMARA ve EGE		MARMARA BÖLGESİ		EGE BÖLGESİ	
	ÜRETİM (Ton)	ÜRETİM (Ton)	TÜRKİYE ORAN (%)	ÜRETİM (Ton)	TÜRKİYE ORAN (%)	ÜRETİM (Ton)	TÜRKİYE ORAN (%)
Buğday	16.400.000	3.710.876	23	2.715.013	17	995.863	6
Arpa	7.800.000	1.036.369	13	390.223	5	646.146	8
Mısır	8.100.000	988.831	12	471.739	6	517.092	6
Çeltik	1.019.000	694.516	68	694.516	68	0	0
Yulaf	390.000	74.040	19	39.217	10	34.823	9
Tritikale	341.000	70.442	21	23.017	7	47.425	14
Çavdar	257.000	49.443	19	26.405	10	23.038	9
Soya Fasulyesi	180.000	114	0,06	59	0,03	55	0,03
Ayçiçeği Tohumu	1.855.000	946.428	51	889.926	48	56.502	3
Kanola	101.200	60.852	60	60.324	59	528	1
Aspir Tohumu	29.000	1.201	4	525	2	676	2

- Tablodaki veriler üretim miktarına göre sıralanmıştır.

Marmara ve Ege Bölgesi / Türkiye (Verim)

ÜRÜN	TÜRKİYE	MARMARA ve EGE		MARMARA BÖLGESİ		EGE BÖLGESİ	
	VERİM (Kg/Dekar)	VERİM (Kg/Dekar)	TÜRKİYE ORAN (%)	VERİM (Kg/Dekar)	TÜRKİYE ORAN (%)	VERİM (Kg/Dekar)	TÜRKİYE ORAN (%)
Buğday	292	323	11	367	26	244	-16
Yulaf	274	292	7	338	23	253	-8
Çeltik	791	806	2	806	2	---	---
Çavdar	285	286	0	338	19	243	-15
Soya Fasulyesi	412	406	-2	431	5	382	-7
Triticale	320	308	-4	379	19	283	-12
Arpa	249	231	-7	313	26	200	-20
Mısır	1.026	856	-17	773	-25	950	-7
Kanola	348	326	-6	327	-6	307	-12
Aspir	114	102	-11	94	-18	108	-5
Ayçiçeği	218	181	-17	178	-18	246	13

- Tablodaki veriler verime göre sıralanmıştır.

Marmara ve Ege Bölgesi / Ekmeklik Buğday Rekolte 2020-

YILLAR	TÜRKİYE		MARMARA ve EGE		MARMARA		EGE	
	ÜRETİM (Ton)	DEĞİŞİM (%)	ÜRETİM (Ton)	DEĞİŞİM (%)	ÜRETİM (Ton)	DEĞİŞİM (%)	ÜRETİM (Ton)	DEĞİŞİM (%)
2020	16.500.000	-4	4.029.788	-1	2.828.763	1	1.201.025	-5
2021	14.500.000	-12	4.565.262	13	3.458.972	22	1.106.290	-8
2022	16.000.000	10	4.031.350	-12	2.841.961	-18	1.189.389	8
2023	17.700.000	11	4.018.373	-0,3	2.791.999	-2	1.226.374	3
2024	16.400.000	-7	3.710.876	-8	2.715.013	-3	995.863	-19

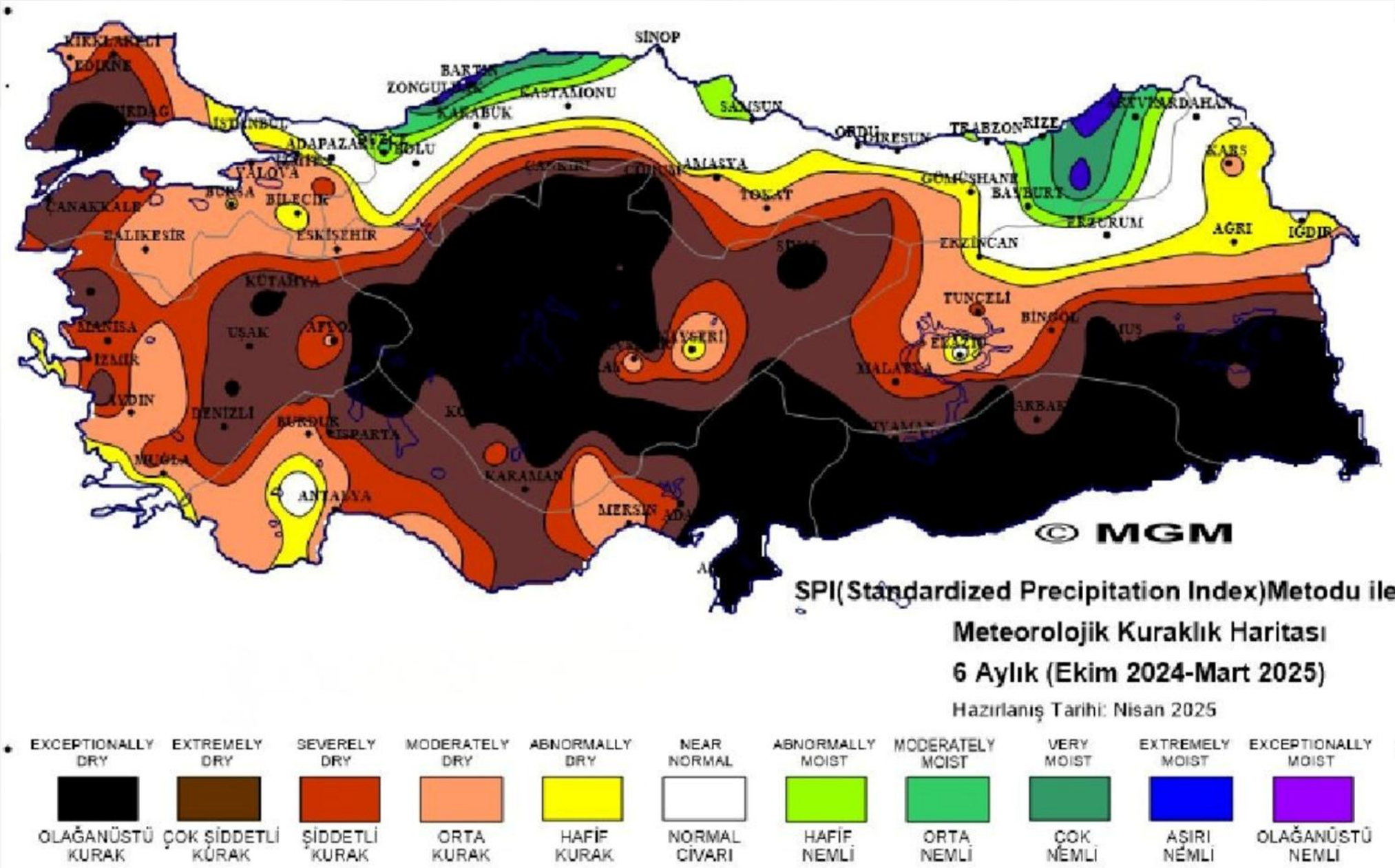

2025 yılında Marmara Bölgesi'nde %10, Ege Bölgesinde %6
AZALMA beklenmektedir.

Kaynak: TÜİK

Türkiye Kuraklık Değerlendirmesi - Mart 2025

Ekim-2024 / Mart-2025 döneminde gerçekleşen meteorolojik afet sayısı **70'e** ulaşmıştır.

En fazla zarar veren olaylar, **24** fırtına, **12** şiddetli yağış ve sel, **12** don, **11** dolu, **6** kar, **3** heyelan, **1** hortum ve **1** çığ olmuştur.

2025 yılında don olaylarının verdiği zararlar ön plana çıkmaktadır.

Meteorolojik Veriler - 2025

BÖLGELERİN ALANSAL YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ (1 Ekim 2024 - 18 Nisan 2025)

BÖLGELER	2025 Su Yılı Yağış (mm)	Normali (1991-2020) (mm)	2024 Su Yılı Yağış (mm)	Normale Göre Değişim (%)	2024 Su Yılına Göre Değişim (%)
Türkiye Geneli	302.8	410.0	422.0	-26.1 Azalma	-28.2 Azalma
Marmara	367.0	484.7	525.7	-24.3 Azalma	-30.2 Azalma
Ege	344.6	475.7	390.3	-27.6 Azalma	-11.7 Azalma
Akdeniz	363.5	546.8	474.6	-33.5 Azalma	-23.4 Azalma
İç Anadolu	158.5	259.3	223.8	-38.9 Azalma	-29.2 Azalma
Karadeniz	451.5	424.1	433.6	6.5 Artma	4.1 Artma
Doğu Anadolu	268.6	369.9	493.8	-27.4 Azalma	-45.6 Azalma
Güneydoğu Anadolu	212.4	453.6	546.2	-53.2 Azalma	-61.1 Azalma

- Mayıs ayında ülke genelinde yağışların mevsim normalleri civarında gerçekleşeceği öngörülmektedir

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Fenolojik Durum - 2025

Fenolojik Durum

2025 yılı Nisan ayı sonu itibarıyla ekmeklik buğday ekili alanların Marmara ve Ege Bölgesinde **başaklanma ve çiçeklenme döneminde** olduğu gözlemlenmiştir. Her iki bölgede ekim zamanı, sıcaklık ve yağış koşullarına bağlı olarak gelişim durumunun **son iki yıla göre 5 ila 7 gün geride** olduğu değerlendirilmektedir. Hastalık ve zararlı mücadelesi büyük ölçüde tamamlanmıştır. Sorun teşkil edebilecek hastalık rapor edilmemiştir.

Değerlendirme

Ülke genelinde 2025 Nisan ayı ortasına kadar yağışlar **mevsim normallerinin altında** gerçekleşmiş olup bazı illerimizde **don olayı** yaşanmıştır. Serin iklim tahıllarında sorun olmamakla birlikte **%1'in altında** arpalarda dölleme sorunu ile erkenci buğday çeşitlerinde başak üst kısmında kurumalar görülmüştür. Mayıs ayında alınacak yağışların **çok önemli ve belirleyici** olduğu, yağış olması halinde fizyolojik gelişimin hızlanacağı üst gübreleme ile birlikte hububat gelişiminin olumlu etkileneceği değerlendirilmektedir.

2025 Yılı Üretim Tahminleri

Marmara Bölgesi Tahmin

Ülkemizdeki buğday ekiliş alanlarının %13'ü bölgede bulunmakta olup, toplam ekmeklik buğday üretiminin %17'sini karşılamaktadır. 2025 yılı için buğday üretim tahmini 2.4 milyon ton olarak öngörülmektedir. Mayıs ayında bölgeye düşen yağış miktarı dikkate alınarak ekmeklik buğday rekoltesinin %10 azalacağı tahmin edilmektedir.

Ege Bölgesi Tahmin

Ülkemizdeki buğday ekiliş alanlarının %7'si bölgede bulunmakta olup, toplam ekmeklik buğday üretiminin %6'sını karşılamaktadır. 2025 yılı buğday üretim tahmini 935 bin ton olarak öngörülmektedir. Mayıs ayında bölgeye düşen yağış miktarı dikkate alınarak ekmeklik buğday rekoltesinin %6 azalacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye Geneline Oran

Marmara ve Ege Bölgelerinin Türkiye geneli buğday ekiliş alanlarındaki payı %20, üretimdeki payı ise %23 seviyesindedir. Bu oran bölgelerin hububat üretimindeki stratejik önemini göstermektedir.

Sürdürülebilirlik Stratejileri

1

Kuraklığa Dayanıklı Çeşit

Kuraklığa dayanıklı tohum çeşitlerinin ıslahı ve kullanımı

2

Su Kaynaklarının Korunması ve Sulama Teknikleri

Açık sulama sistemlerinin (%70) modernize edilerek kapalı devre sistemlere dönüşümü

Su kaybının engellenmesi için (%49) sulama tekniklerinin modernizasyonu (damla sulama vb.)

3

Tarımda Teknoloji Kullanımı

Drone ile ilaçlama, sensörler vb. teknoloji kullanımı (%15'e kadar verim artışı)

4

Toprak ve Bitki Sağlığının Korunması

Toprak ve bitki analizlerine dayalı gübreleme, ilaçlama, bitki besleme ve münavebeli ekim

5

Devlet Destekleri

Tohum, gübre, mazot ve kırsal kalkınma desteklerinin devam etmesi

Gıda güvenliği ve sürdürülebilir üretim için destekleme modelinin güncel tutulması

TEŞEKKÜRLER ...

Özay ÖZTÜRK

**Edirne Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Ticaret Borsaları Konsey Üyesi**

X. Uluslararası 2025 Hasadına Doğru Türkiye’de ve Dünyada Tahıl Konferansı
09 Mayıs 2025 - ANKARA